

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nerancate nu se
primesc.
Manuscrise nu se retrimit.
INSERATE
se primesc în Administrațiunea în
Brașov și în următoarele
SIRURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Fux, Angenfeld & Emerio Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Julius
Leopold (VII Ersébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tariful
și învoială. — RECLAME pe
pagina 8-a o serie 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIX.

"GAZETA" iese în de-care zi
Abonamente pentru ANȘTO-UNGARIA
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 3 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
cele postale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru BRAȘOV
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 80. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un asem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 191.

Brașov, Luni-Marți 29 August (11 Septembrie).

1906.

Din cauza sfintei sărbători de mâne, Marți,
ziarul nu va apăre până Miercuri seara.

Primirea Românilor

ardeleni, bănățeni, ungureni la București.

Primirea Românilor de dincoace
de Carpați în capitala României a în-
trecut toate așteptările. Entuziasmul
a fost la culme și trimisul nostru spe-
cial mărturisește, că-i este imposibil
a descrie fie măcar aproximativ cli-
pele acelea de fericirea pe cari le-a
trăit.

Sunt momente, când ori ce cu-
vinte de elogi sau de mulțumire sunt
de prisos. Lăsăm deci să urmeze da-
rea de seamă a reporterului nostru:

București, 9 Sept. 1906.

(Coresp. specială a „Gaz. Trans.”)

După ce V'am trimis Sâmbătă
după amiază o dare de samă telegra-
fică*), vin acuma să completez ra-
portul meu despre sosirea în Bucu-
rești și primirea ce ni s'a făcut.

In gara din București pe lângă
persoanele oficiale și neoficiale, mem-
brii coloniei macedo-române, nume-
roși bucovineni sosiți din ajun, mai
erau de față următoarele societăți:

Societatea „Carmen”, care a aran-
jat festivalul coral monstru și care a
luat asupra-și de a se îngriji de încar-
tirarea oaspeților. Membrii acestui cor,
150 la număr, aveau steaguri mici
tricolore în mână, în afară de stea-
gul cel mare al societății. Conducăto-
rul d-l Kiriac era de față, iar dom-
nișoarele din cor în număr de vr'o
60, toate îmbrăcate în costume na-
ționale.

Mai era societatea „Doina” sub
conducerea d-lui G. Cucu, apoi „Doina”
din T. Severin sub conducerea d-lui
Paulian, corul țărănesc „Osoiu” din
Iași. „Armonia” din Bârlad, corul
„Cacova” din Banat, corul german
„Eintracht”, „Armonia” din Cernăuți,
societatea „Dacia Traiană”, societ.
„Liedertafel”, corul „Dumbrăveni” al
d-lui Leon Ghica, format din 50 bă-
ieți și fete în costume naționale etc.

O fanfară militară era alcătuită
din trei muzici militare. Aceasta a
cântat după cum am aflat, în tot tim-
pul așteptării, căci publicul se adu-
nase cu 2—3 ore înainte de sosirea
trenurilor, ce a urmat cu întârziere.
Publicul eră vesel și prin saloanele
garii se încinsese o horă.

La sosirea trenurilor domnia o
insufletire de nedescris. Oaspeții și
cei ce așteptau se îmbrățișau și să-
rutau. Mulți plângeau de bucurie.

Discursurile.

Cel dintâi a vorbit d-l Alex.
Ciurcu, locțiitor de primar. Iată ce a
spus d-sa:

Cu inima înduioșată vă zic: Bine ați
venit fraților, în cetatea românismului, în
capitala regatului român!

*) Telegrama, pe care ni-a trimis-o corespod-
dentul nostru Sâmbătă. deși a fost adresată lămu-
rit „Gazetei Transilvaniei” — a fost înmănată d-lui
Knaller, negustor de galanterie, care nebăgând de
seamă, a desfăcut-o și pe urmă ni-a trimis-o, firește
prea târziu pentru a putea fi publicată. Atragem
atențiunea d-lui dirigent postal asupra acestei gre-
șeli de neiertat a factorului. — Red.

Bine ați venit, frați ardeleni, bine ați
venit, frați bănățeni, pe pământul sfânt al
României.

Să vă spun că vă primim cu căldura
jubirei frățesti, e de prisos. O știți voi
prea bine.

Țara întreagă se veseleşte de veni-
rea voastră, țara întreagă vă sărbătorește
și inimile Românilor din toate unghiurile
bat azi în unison.

De azi dimineată soarele pare mai
radios, iar codrii Carpaților mai mândri și
mai veseli.

Despărțiți de voi prin hotare politice,
dar uniți în gânduri, uniți în simțiri prin
legături neperitoare de sânge, de amintiri
ale trecutului, de datini, de limbă și de
aspirațiuni, ne dăm azi mâna pe pământul
binecuvântat al patriei mume.

E aceasta o zi măreață, o zi de mare
sărbătoare.

Ne veți cânta doinele voastre dulci
și fermecătoare. Să cântați fraților! Cântec-
tecele voastre vor legăna visurile noastre,
vor răcori sufletele noastre!

Aș vrea acum să vă strâng pe toți
în brațele mele, dar fiind-că sunteți așa
mulți, să vină cel mai apropiat în brațele
mele, ca să-l îmbrățișez pentru voi toți.

Trăiască Ardealul!

Trăiască Banatul!

Spunând aceste cuvinte d-l Al. Ciurcu
cuprins în brațe pe d-l Dobrin, președin-
tele reuniunii de cântări din Lugos, și-l
sărută cu căldură.

Apoi a vorbit d-l Leon Ghica,
președintele societății „Carmen”.

Iată cuvintele d-sale:

Bine ați venit în mijlocul nostru, voi
cari în toate unghiurile îndepărtate un-
le bate o inimă românească, faceți să răsun-
e cântecul ce înaltă inimile și înfrățind gân-
durile, ține aprinsă flacăra dragostei de
neam și întărește credința în vitalitatea
rassei noastre.

Cu o adâncă și nețărmurită bucurie
vă deschidem brațele frățesti, aducându-ne
aminte de dragostea ce ne-ați arătat-o la
neuitatele serbări dela Lugos și dela Sibiu.

Bine ați venit în țara noastră azi
când România sărbătorește în primul ei
rege 40 de ani de o domnie cuminte și
binecuvântată de Dumnezeu.

Acum, când țara vă salută, în inima
ei gândurile noastre se îndrumează cu
drag spre cei mulți rămași la cămine și
strângându-vă mâinile, strângem și mâ-
nile lor.

In ceasul acesta scump la dânsii sboară
toată gândirea noastră, la dânsii toată
inima noastră, spre dânsii lozina întregei
noastre rase, care e și deviza pe steagul
nostru: uniți în gânduri și în simțiri.

După d-l Ghica a vorbit studen-
tul Al. Eremia, care a salutată pe
oaspeții în numele studenției uni-
versitare.

»Azi când sărbătorim 40 ani de mă-
rire sufletească, această mare sărbătoare
a neamului nu ar fi fost întreagă dacă voi
ați fi lipsit dela ea.

»Fiți bineveniți în mijlocul nostru.

»Venind aici în Capitala Regatului,
ați făcut și dovada dragostei pe care ni-o
purtați și dovada încrederii pe care o
aveți în noi!»

Din partea oaspeților cel dintâiu
care a luat cuvântul a fost d-l Dr.
Gh. Dobrin, președintele reuniunilor
de cântări din Lugos:

»Mai rar moment ca acela pe care l
sărbătorim noi azi, nici că se poate pen-
tru un popor din Europa, — a zis d-sa.

»Un neam de o obârșie puternică și
frumoasă, un neam care a înfruntat toate
viforile vremii, își sărbătorește aici în ca-
pitala regatului existența sa pe aceste pla-
juri și noi ceilalți, nu putem să nu dăm

toată importanța ce se cuvine unei ase-
menea serbări, — cu care ne mândrim și
noi, căci neamul e unul și același în cul-
tura lui.

»Am venit să vă aducem la această
serbare a neamului tot ceea ce avem mai
bun, mai frumos, mai curat, cântările su-
fletelor noastre.

»Noi când cultivăm cântul, nu culti-
văm cântul pentru cânt, ci pentruca să ne
asigurăm existența națională.

»Ne veți auzi cântând și, dacă pute-
rile nu ne vor ajuta să facem tot ceea ce
așteptați de la noi, vă rog să ne ertați.

»Să fiți însă mulțumiți cu însuși mo-
mentul că suntem aci între voi, — căci
momentul acesta e acela pe care noi l'am
dorit de atâta vreme.

D-l Gh. Dobrin a terminat aducând
mulțumiri d-lui Ciurcu ajutor de primar
al Capitalei, d-lui Leon Ghica care a fost
promotorul vizitei de azi, prin faptul că s'a
dus anul trecut cu soc. »Carmen« la Lu-
gos, Săliște și aiurea, și reprezentanților
studenției în mâna cărora e viitorul și
soarta neamului.

Cel din urmă a vorbit d-l Dr.
Comșa din Săliște, care a ținut ur-
matoarea cuvântare:

»In numele Ardealului, — țara chinu-
rilor, țara virtuților strămoșești, — vă zic:
— »Bine v'am găsit!»

(Sute de glasuri îi răspund »Bine ați
venit!» »Se trăiți fraților!»)

»Vă aducem o inimă caldă care ne-
încetă a bătut mai cu putere, ori de câte
ori gândul ni s'a îndreptat către voi!

»Azi când serbați viața voastră cul-
turală, e firesc să luăm și noi o parte vie
la această serbare, căci progresele voastre
ne aduc și nouă folos, — înaintarea voa-
stră pe orice teren e înaintarea neamului
românesc de pretutindeni.

»Eu ți-s frate, tu 'mi ești frate —

»In noi doi un suflet bate!

»Să trăiască România!»

Ultimele cuvinte ale d-lui Dr. Comșa
sunt acoperite de strigătele entusiaste ale
mulțimei, de sunetele muzicelor militare
și de accentele soc. corale Carmen care a
intonat »Deșteaptă-te române!»

Plecarea cortegiului.

Dupăce această scurtă solemnitate s'a
sfârșit, cortegiul a pornit în ordine având
în frunte pe cele trei muzici militare, pe
calea Griviței.

Pe tot parcursul ce avea de străbă-
tut acest imens și impunător cortegiu erau
drapele, circulația trăsurilor și a tramvae-
lor se intrerupsese, iar trotoarele erau
pline de lume care saluta cu entuziasm
pe oaspeții de peste hotare.

Când cortegiul a ajuns în dreptul
școalei militare de artilerie și geniu, o
ploaie de flori a acoperit pe frații de pe-
ste hotare, aruncate de ofițerii cari se
aflau la ferestre.

Drept răspuns la această manifesta-
ție, s'a strigat un formidabil »Trăiască ar-
mata română». Iar muzica militară a in-
tonat imnul regal.

In dreptul Ligei Culturale s'a făcut
o frumoasă manifestație de simpatie d-lui
Aurel Popovici, care se afla în balcon.

Și de aci li s'au aruncat flori.

Cele trei muzici militare erau așezate
din distanță în distanță, întretinând corte-
giul monstru. In dreptul Ligei culturale
s'a cântat »Deșteaptă-te Române». Iar în
dreptul palatului, toată lumea descoperin-
du-se, muzicile au cântat »Trăiască regele».

La un moment dat corurile începură
a cânta același imn, întovărășind fanfarele.
Și din mii de piepturi se ridicară în văz-
duh aceleaș punete, aceleaș cuvinte.

După terminarea imnului regal, și în
momentul când Junii din Brașov cu
căciulele lor falnice și pene mândre
trecură prin dreptul palatului regal, ei
descărcară o răsunătoare salvă de focuri
de pistoale.

Din calea Victoriei cortegiul apucă pe
bulevardul Academiei, și apoi trecând pe
lângă statua lui Mihai Viteazul o luă prin
stra Smârdan spre »Domnița Balașa».

Când cortegiul trecu pe lângă statua
lui Mihai Viteazul, toată lumea se des-
coperi.

Te Deumul.

Cortegiul s'a îndreptat apoi spre bi-
serica Domnița Balașa, unde s'a oficiat un
Te-Deum de cătră vicarul Metropoliei, Ni-
fon Pioeșteanu, asistat de mai mulți preoți,
pe când răspunsurile erau date de corul
bisericeii sub conducerea d-lui D. Teodorescu.

In urmă comitetul societății »Carmen«
a îngrijit de încartierarea și masa musa-
firilor, care s'a făcut după un tablou mai
dinainte întocmit.

După masă a avut loc o repetiție ge-
nerală la arenele romane pentru corurile
în masă și cele cu acompaniament de
orchestră sau muzică militară.

In astă seară, după masă, escurzio-
niștii vor vizita Expoziția și orașul. Alții
vor asista la diferite reprezentații teatrale.

Coresp.

Lăsăm să urmeze aici coresponden-
dența trimisului nostru special, pri-
mită azi după amiază:

București, 9 Septembrie 1906.

Deși incidentul cu revocarea paș-
poartelor ne-a cam indignat, — când s'a pus
trenul în Predeal în mișcare, am uitat de
toate năcazurile și între cântece naționale
și jocuri improvizate în vagoane, la sune-
tul muzicii tarafului de lăutari al »Juni-
lor« am parcurs mândra și fermecătoarea
vale a Prahovei.

In gara Sinaia »Junii« s'au dat jos și
au cântat în cor mai multe cântece ro-
mânești.

In gara Breaza s'a urcat în tren co-
rul țărănesc local (60 persoane, fete și
bărbați) în frunte cu înființatorul corului
părintele Samson Popescu și dirigintele
corului d-l Mircescu.

In toate gările publicul adunat în nu-
măr marea a salutată călduros pe excu-
sioniștii noștri.

Din cauza trenurilor speciale ce so-
siau de cătră Verciorova și Bucovina, tren-
ul nostru a intrat în gara București, cu
o întârziere de peste o oră.

Sfârșitul cortegiului impunător l'au
format »Junii», și după cari s'au înșirat
membrii corului din Lugos.

Junii erau aranjați în rânduri de câte
doi, în frunte cu părintele Dr. V. Saftu și
o parte a membrilor crmitetului parohial
dela bis. Sf. Nicolae.

In tot parcursul, »Junii«, cari în frunte
cu vătavii și armașii lor pășiau militărește,
au fost viu aclamați.

Cortegiul a străbătut calea Griviței,
calea Victoriei, stradele Lipscani și Șelari
și începutul căii Prahova. Ajunși la biserică
Domnița Balașa, cortegiul s'a oprit. Vica-
rul Mitropoliei P. Sa Nifon Ploesteanul a
oficiat aici un Te-Deum. Răspunsurile au
fost executate de cătră corul bisericeii sub
conducerea d-lui D. Teodorescu.

Cortegiul s'a pus apoi din nou în
mișcare între uralele mulțimei. Din multe
edificii s'au aruncat flori asupra mulțimei.
Din edificiul »Ligei culturale« s'au arun-
cat foi volante cu o poezie însufletită a
Doamnei Smara.

A urmat apoi încartierarea.

Brașovenii suntem încvartirați la »Școala normală« a societății pentru învățătura poporului român (masă-cvartir), la »școala de ofițeri« (cvartir, masa la institutul »Pompilian«.) Membrii comitetului parochial al bisericii Sf. Nicolae sunt încvartirați la internatul facultății teologice. Brașovenii sunt foarte mulțumiți de modul cum au fost încvartirați.

Timpul e admirabil. Sâmbătă după masă am vizitat în corpore expoziția, care ne-a încântat. Amănunte mai târziu. Seara am asistat în arenele romane la reprezentarea prologului »Povestea neamului«. În tot timpul a domnit o însuflețire de nedescris. Arenele erau ticsite. D-nii Dr. V. Saftu, V. Onițiu, G. Dima și reporterul d-voastră au fost invitați de d-l comisar general Dr. Istrati a asista la reprezentarea de eri în loja comisariatului. Suntem invitați și pe azi.

Astăzi dimineața la oarele 9 »Junii« au făcut o încercare cu caii puși la dispoziția lor pentru reprezentarea de după prânz. Încercarea a mers bine. Din cauza concentrării artileriei și cavaleriei la manevre, s'au putut pune la dispoziția Junilor numai 120 cai.

La oarele 10 s'au ținut în arene repetițiile cu corurile diferite. La 11 s'a sfârșit tot în arene steagul societății »Carmen«. Lume imensă. Arhiepiscopul Nifon a servit. Corul din Lugoj a cântat răspunsurile admirabil. Se fac mari pregătiri pentru festivalul de după prânz.

Coresp.

Majestatea Sa nu va merge la manevrele navale în Dalmația. Foia oficială din Viena publică următoarea notă: Maj. Sa Împăratul, în urma unei răceli, ce derivă încă din timpul petrecerii sale la Ischl, s'a văzut îndemnat de a renunța să ia parte la manevrele navale în Dalmația. Acesta este numai un act de precauțiune spre a nu expune pe Maj. Sa — a căruia sănătate e de altfel depin multumitoare — pericolului unei nouă răceli. Maj. Sa va fi reprezentat la manevre de către I. S. archiducele Francisc Ferdinand. Programul manevrelor rămâne neschimbat.

În program era însă un punct care cuprindea și vizita monarhului în Trebinje. S'au făcut deja mari pregătiri spre a primi pe Împăratul pe teritoriul provinciilor ocupate. Toată presa sudslavică s'a ocupat viu de această călătorie. Neluând parte Împăratul la manevre va cădea și punctul programului privitor la vizita sa pe pământul Bosniei și a Herțegovinei. În privința aceasta nota oficială de mai sus are și o importanță politică.

„Francisc Kossuth și popa“. Ziarul »Egyetértés« sub titlul »Kossuth Ferencz és a popa« scrie că zilele acestea părintele Pavel Sandru din Teregova a solicitat o audiență la ministrul Francisc Kossuth la băile Herculanee. Audiența s'a acordat. Părintele Sandru — zice »E-s« — este unul din acei preoți români, cari se năzuiesc a rezolvi chestia naționalităților spre binele patriei. În audiență, care a durat cam o oră, se svonesce, că s'au discutat chestiuni politice bisericicești și chestiunea naționalităților.

Care preot român n'ar dori rezolvirea chestiunii naționalităților »spre binele patriei«? Atâta numai că binele patriei așa cum îl interpretează cei de la »Egyetértés« — nu este acel bine, care să mulțumească naționalitățile și dacă părintele Sandru, al cărui nume este cu desăvârșire necunoscut în luptele politice, va fi acceptând interpretarea soviniștă a aceluia »bine al patriei« — am dori să știm și noi cine este dânsul și cine l'a autorizat să discute cu ministrul Kossuth?

O societate secretă bulgară în România. Poliția de siguranță din București e pe urmele unei întinse societăți secrete bulgărești, care are drept scop o răscoală în Macedonia. Societatea aceasta are filiale în București și probabil și în alte orașe din România și numără foarte mulți membrii printre bulgarii aflători în București. Poliția de siguranță a făcut câte-va percheziții și a confiscat numeroase chitanțe de plata cotizațiilor la acea societate și registre de membrii. Cercetările continuă.

Apponyi la Jaszbereny.

În Jaszbereny a fost Sâmbătă mare serbare. Conte Apponyi și-a serbat acolo aniversarea a 25-a de când s'a ales deputat în acel oraș.

Cetățenii din Jaszbereny au făcut alesului lor o primire strălucită.

Apponyi a fost însoțit de 4 secretari de stat, 3 deputați independenți, 3 deputați constituționali și 3 poporali.

După ascultarea liturghiei, contele Apponyi s'a dus în piață, unde de pe o tribună a ținut un discurs, în care a făcut o dare de seamă despre situația politică.

Contele Apponyi, a declarat, că guvernul luând frânela în mână, a făcut-o aceasta enunțând că nu renunță nici la unul din postulatele națiunii îndreptate spre plenitudinea existenței de stat. Deocamdată s'au suspendat numai unele postulate până la realizarea reformei electorale, când se va da din nou prilej a se manifesta voința națională.

A fost o datorie a lua asupra noastră problema cea mare a reformei electorale cu gândul de a consolida statul național maghiar, în momentul când eram amenințați de pericolul că se va încerca această reformă cu scop de a destrăma națiunea. Era de prevăzut că în curând se vor ivi nemulțumiri. Nici noi nu susținem că starea aceasta de tranziție este satisfăcătoare.

Ce spun criticii nostri? Ce spune venerabilul Ludovic Mocsary, veteranul ideii de independență?

În fond nici Mocsary nu desaproabă întreprinderea noastră, dar se teme că dacă starea de tranziție va dura prea mult, noi ne vom deprinde a guvernarea pe alte baze. Teama aceasta și-o întemeiază pe bogăția programului de guvernament, care va reclama un timp mai îndelungat.

Pe de altă parte se accentuează primejdia progresului democratic și biruința curentelor conservative ba în învălmășala agitației se vorbește și despre clasele asuprite, pe cari le chiamă la luptă contra guvernului aliat cu dominația de clasă.

Apponyi roagă pe toți aderenții săi să nu se lase ademiniți de bănuiele.

În timpul de tranziție nu se poate face tot. Așa d. e. în resortul cultelor eu am problema de a lărgi influența statului spre a asigura caracterul național al culturii.

... Eu trebuie să răspundesc patriotismul maghiar și limba maghiară prin școală. O fac aceasta din toate puterile mele, dar știu că îndeplinesc o muncă sisifică, căt timp alle instituțiuni ale statului, instituțiuni a căror influență educativă e superioară influenței școlii — zădărnicesc efectele produse de școală. Guvernamentul național nu este de cât un sbucium în domeniul contradicțiilor, căt timp nu vom fi obținut plenitudinea și independența vieții naționale.

Starea de tranziție va ține până vom rezolva problema reformei electorale, pe baze sigure, așa că cei ce ne vor succeda, să poată zidi mai departe în direcție națională — iar încercările proivnice să dea de piedeci căt mai multe.

Guvernul va realiza reforme sociale sprijinind existențele mai șubrede; va crea reforma impozitelor nu cu tendință fiscală, ci socială. Va regula raporturile bisericilor ținând la pacea confesională. Va promova cultura pe bază morală și națională. Va asigura garanțiile constituționale și ale libertății. În toată acțiunea guvernului curentul retrograd este exclus.

Coaliția — zice Apponyi — va ține în timpul epocii de tranziție. După aceea poate ni se vor separa drumurile.

La banchetul, ce s'a dat după aceea, într'un cort special pentru 500 persoane, primul toast l'a ridicat contele Apponyi pentru Majestatea Sa, urând ca în momentul când guvernul își va fi terminat problema de tranziție — națiunea împreună cu Regele să fie mai tare, de cum era, când acest guvern a luat frânela guvernării.

N'au de lucru cei de la Pesta?

Sub titlul de mai sus cetim în »Adevărul« din București de la 28 August v.:

Curcurele guvernamentale și diplomatice deia noi au trecut eri printr'un moment penibil.

Nu știm care din conducătorii guvernului de la Pesta a avut ideea să se im-

pedece venirea transilvănenilor la București.

A trebuit cu mințenia guvernului nostru care a intervenit imediat la Viena, atrăgând atenția asupra urmărilor unui asemenea act de ostilitate față de România, pentru ca să se înțeleagă și la Viena și la Pesta ce ar putea rezulta pe urma unei asemenea demonstrațiuni anti-românești.

Numai astfel s'a renunțat la ideea unei asemenea demonstrațiuni.

De altfel și dăunăzi, când cu vizita Bănățenilor, s'au făcut destule mizerii escursionistilor de către autoritățile maghiare și mulți au și fost împedecați de a veni.

De astă dată lucrurile ar fi luat o întorsătură din cele mai primejdioase.

Se vede că sunt la Pesta unii oameni cari n'au de lucru și se gândesc numai cum să prepare maghiarismului rușini și conflicte mai mari?

Căci cum a putut trăsni la Pesta prin mintea cui-va că e posibil ca Austria și Ungaria să aibă pavilioane la Expoziția noastră jubilară, ca austriacii și ungurii să vină să inaugureze aceste pavilioane, ca noi să-i primim cu toată condescendența datorită unor oaspeți și ei să împedece pe Români din Transilvania să vie să viziteze Expoziția națională a românilor?

Nu mai cine a urmărit mentalitatea soviniștilor maghiari poate să-și explice asemenea idei nechibzuite.

Căci admitând că românii transilvăneni ar fi fost oprți de a trece granița și a veni la noi — cine e atât de miop ca să nu vadă ce s'ar fi întâmplat aici la noi?

Care guvern ar mai fi putut răspunde de revolta și indignarea poporului nostru?

Apoi cum să nu te întrebi: n'au de lucru cei de la Pesta?

Dacă s'ar găsi în capitala Ungariei oameni cu mintea la locul ei, ar trebui să caute să facă totul spre a șterge impresia ce a lăsat acest moment penibil și în primul rând să mulțumească tactului guvernului român, care a aplanat acest grav incident, înainte de a fi ajuns la cunoștința publică.

Incidentul din Constanța.

Sâmbătă la ultime știri am semnalat scrișoarea d-lui P. Grădișteanu, adresată »Adevărului«. O lăsam aici să urmeze:

Văd că ziarele, chiar acelea cari au binevoit a mă interviewa, reproduc în mod incomplet și nu tocmai exact faptele așa cum s'au petrecut. Mă simt dator a le povesti eu insumi pentru a nu da loc la interpretatii greșite și să nu fie indusă în eroare opinia publică.

Sâmbătă seara prânzeam, ca de obicei de când sunt în Constanța, împreună cu soția mea pe terasa otelului Carol. La spațele meu se afla o masă la care erau așezate două doamne pe cari nu le cunosc de loc. În totdeauna chelnerul, în zilele precedente, și atunci, până la un moment dat, le vorbea românește sau nemțește. De odată începu un lung discurs în ungurește. Habar n'aveam cui se adresa.

Mi s'a părut însă ciudat ca, în țara românească, într'un hotel care poartă numele suveranului nostru, să-și permită chelnerii a vorbi maghiarește atunci când în Ungaria, poți muri de foame, vorbind românește; nici un chelner nu va voi să te priceapă sau să-ți servească ceva. Am chemat pe chelner și l'am întrebat de ce naționalitate este? Mi-a răspuns că e de dincolo. Minunat; i-am răspuns, dar dincolo sunt mai multe naționalități; ești maghiar? Ba nu domnule, îmi răspunde el, sunt neamț. Atunci de ce nu vorbești nemțește ca până acum? Să fi bun să nu-mi mai cânti la ureche maghiarește. Ai înțeles?... Până aci nimic extraordinar; nu mă adresasem celor două doamne și nici prin minte nu mi-a trecut să le ofensez. O asemenea procedură nu intră nici în natura mea, nici în educațiunea mea.

Am plecat după masă, liniștit, cu nevasta, pe bulevard și, după puțină plimbare, ne-am așezat pe două scaune la spațele cazinului. Deodată un domn, pe care nu-l cunoșteam, dar care se aflase pe terasa restaurantului în fața mea se oprește dinaintea noastră, mă fixează în mod obraznic, zice: laș! și... pleacă înainte. M'am

dus îndată și l'am întrebat în franțuzește, fiindcă este limba universală, dacă mie mi-a adresat acest cuvânt. Mi-a răspuns fără ezitare: »Da, dumitale, fiindcă este o lașitate să ofensezi două femei singure!«

La această confirmare a acestui domn care evident îmi căuta prietină, i-am răspuns că este o canalie, un mizerabil și căte alte epitete de felul acesta am găsit în acel moment în limba franceză. Domnul în cestiune m'a întrebat cine sunt ca să-i vorbesc astfel. I-am răspuns scurt: »sunt Petru Grădișteanu; dar d-ta cine ești?« Imposibil să obțin un răspuns; a voit să se strecoare prin lume. Cățiva buni Români cari mă cunoșteau, între cari și mai mulți ofițeri, văzând pe nevastă enervată pe când eu eram infuriat, mă rugară să nu dau urmare cuvântului unui om care dovedește tocmai lașitatea lui prin faptul că a fugit, iar un domn ofițer, ca să mă calmeze, mi-a adus carta insultătorului din care am văzut că este conzul austriac din localitate care se crezuse în drept, ba chiar poate dator, să ia în acest mod protecțiunea unor supuse ungare cari împotriva îl rugaseră cu insistență, când le-a cerut voe a interveni ca conzul, să nu facă nici un demers de oarece nu se cred ofensate cătuși de puțin prin cuvintele ce adresasem chelnerului, iar nu domniei lor.

În starea de iritație în care mă aflam și cred pe drept cuvânt, era imposibil să mă cred satisfăcut cu cuvintele, ori-cât de injurioase, pe cari le înghitise și, reținut de nevastă, reținut de mai mulți amici și buni români cari mă rugau să mă calmez, mergeam pe bulevard strigând în gura mare: unde e mizerabilul, unde e canalia, infamul... care a cutezat să mă insulte?! Il zăresc în fine, încunjurat de câteva persoane. M'am smuls din mâinile nevastei care mă reținea de haină și repezindu-mă asupra lui, i-am cârpit o palmă bună. A vrut d-l consul să se repeadă asupra mea, dar a fost înhățat de publicul indignat care l'a reținut printr'o ploaie de pumni și de bastoane.

Mai multe ziare, relatând incidentul au terminat cu aceste cuvinte: O eșire pe teren este inevitabilă. D. Kutschera s'a scuzat că nu recurge la această cale fiindcă aș fi prea bătrân. Da oare nu și-a adus aminte de această considerațiune înainte de a mă fi înzultat? Cu ce drept și-a permis — d-sa ca simplu consul, să intervină într'o afacere în care nu fusese de loc implicat? E consul austro-ungar, iar nu ungar, de ce s'a crezut jignit fiindcă am cerut chelnerului să vorbească nemțește iar nu ungurește? De ce insultându-mă, după ce i-am spus numele meu, a refuzat să-mi spună cum îl chiamă, cine este, și a cătat să se strecoare prin public? Cum se chiamă asemenea purtare? Nu merita o corecțiune imediată, ca să nu mai creadă d-nii consuli că astăzi, sub regat, suntem tot în starea de pe la 1839?

Ce e mai frumos, e că d-l consul tăgăduiește a fi fost palmuit. — Cestiune de obraz. Toată lumea din Constanța care se grămădise acolo a văzut și a auzit, căci o palmă i-am tras, dar cu răsunet țepăn și dacă nu intervenea d-l general Boerescu ca să-l scape din mâna publicului revoltat, ar fi putut face fără voie o baie în mare. Bine a făcut d-l general, fiindcă insulta fusese pedepsită după merit. Rămâne ca și cei cari au grija ca să fie reprezentați cu demnitate în țară, să-și facă datorii d'a ne scuti de asemenea ființe, după cum dator este guvernul român să stăruiască ca cetățenii români să nu mai fie insultați în România de fie ce surăin fără nici un cuvânt, fără nici un rost.

Petru Grădișteanu.

ȘTIRILE ZILEI.

— 10 Septembrie n.

Desvălirea monumentului Maj. Sale în Garansebeș. »Drapelul« din Lugoj scrie: Semioficioasa din loc aduce știrea că desvălirea va avea loc — precum s'a hotărât definitiv — în 7 Octomvrie. Familia domnitoare va fi reprezentată prin archiducele

Iosif, guvernul prin cel puțin trei miniștri. În ziua inaugurării va fi oficiat serviciul divin în biserica rom. cat., gr. or. și izraelită. Reuniunile de cântări din loc (afară de cea română) și reuniunea maghiară de cântări din Lugoș vor cânta împreună imnul regal (Király-hymnus) sub dirigența d-lui Anton Sequens. Urmează discurs de inaugurare, desvălirea statuei, cântarea imnului (Hymnus) maghiar, recepțiuni la arhiducele, banchet și petrecere populară. Tot semioficioasă anunță spre liniștirea Grănițerilor, că neluând parte la serbare vre-o muzică militară nu se va cânta »Gott-erhalte«. Inscricția pe statuă va fi simplă: »I. Ferencz Iózséfi«.

Ce-o fi și asta ?

Regele Carol la manevre. Regele Carol va pleca în ziua de 27 Septembrie de la Sinaia, va descinde la Albești și va trece pe câmpul manevrelor. Seara se va înapoia la Sinaia și a doua zi va sosi la Ploiești însoțit de Regina. Seara vor rămâne la Ploiești și vor fi găzduiți în casele d-lui Luca Elefterescu, prefectul județului Prahova. A treia zi trupele vor fi în repaus. Regele Carol va face inaugurarea canalelor, a școalelor, spitalului Movilă, a puțurilor electrice la Ploiești. A patra zi defilarea trupelor.

Congresul proprietății literare și artistice. În zilele de 7 până la 13 Septembrie viitor, se va ține în București congresul internațional al proprietății literare și artistice.

La acest congres vor lua parte pe lângă membrii »Societății române de artă și literatură«, peste o sută persoane de distincțiune din Franța, Germania și Belgia, guvernul francez va fi reprezentat oficial prin patru trimiși speciali ai săi. Organizarea congresului este pusă sub conducerea d-lui Nicolae Pătrașcu. La d-sa se pot găsi cărțile de membru ale congresului cari dau între altele și următoarele avantaje: asistarea la ședințele plenare, participarea la banchet și serbări, intrarea gratuită la expoziție, figurarea în albumul congresului. Discursul de deschidere va fi rostit de n-l C. Olănescu, președintele societății de literatură și artă română și membru al Academiei. Raportul general al congresului va fi făcut de d-l N. Pătrașcu. Vor mai face comunicări d-nii Tr. Djuvara, Ion T. Ghika, Al. Nicolau, Chr. Tomulescu C. Hamangiu, Al. Niculescu etc.

Incidentul de la Constanța. Cu ocazia anchetei ce a făcut d-l procuror Boteanu asupra incidentului din Constanța, — scrie »Secolul« — d-nele Wenter au declarat că nu s'au simțit de loc ofenzate de observația făcută de d-l P. Grădișteanu chelnărilor, cu atât mai vădit că d-lor sunt române din Arad, fiindcă chelnărilor nu le-a înțeles destul de bine, au fost nevoite să-i arate în ungurește ceea ce doriau. D-lor au mai declarat că n'au dat nici o autorizație d-lui conzul austro-ungar să ceară satisfacție de la d-l P. Grădișteanu.

Expoziția Națională. a dat până acum venit statului 1.300.000 lei. După toate probabilitățile până la închiderea Expoziției, venitul va trece de 2 milioane.

»Clubul automobilistilor din Ungaria«, organizează pentru ziua de 11 Septembrie v. o excursie la București. Douăzeci și cinci de automobiliști români vor pleca până la Mehadia intru întâmpinarea escursionistilor. Acolo va avea loc un supeu la care va lua parte și ministrul de comerț al Ungariei, Kossuth. Principele Bibescu, președintele clubului automobilistilor din România va sosi la Budapesta, venind din Paris pentru a face împreună cu excursioniștii unguri călătoria în România. La întoarcerea lor din București, excursioniștii vor fi oaspeții prințului Bibescu, la castelul său de unde se vor întoarce în Ungaria trecând prin Sinaia Brașov și Cluj.

Pentru reuniunea română de cântări din Bistriță domnul și doamna Alexiu Pocol, proprietar de mine de aur din Baia-mare, au contribuit 100 coroane drept taxă de membrii fondatori. »Rev. Bistr.« mai află, că cu acel privilegiu d-l Pocol a dăruit și la cassa meseriașilor români din Bistriță 20 coroane. Fapta se laudă ea pe sine.

Organizația economică a ziaristilor de profesie din Arad. Cetim în »Tribuna«: O organizație unică în felul său este pe cale a se înjgheba în Arad. Poartă titlul: »Organizația economică a ziaristilor de profesie din Arad« și are drept scop îmbunătățirea sortii ziaristilor și regularea situației lor față de patroni. Organizația este în strânsă legătură cu cea a muncitorilor culegători și e bazată pe principiul: nu poate funcționa ca ziarist în Arad decât cel ce face parte ca membru în organizația ziaristilor. Pentru a se putea câștiga

valoarea acestei hotărâri, ziaristii au ajuns cu culegătorii la următoarea înțelegere: Culegătorii nu culeg decât manuscrite de la ziaristii din organizație, ziaristii nu scriu decât pentru culegătorii din organizație. Se va hotări apoi numărul personalului redacțional pentru fiecare foaie precum și minimumul de salare. Culegătorii »Tribunei« fiind înregimentați de mult în organizația culegătorilor, »Tribuna« va intra și ea în noua organizație a ziaristilor.

Sosirea vaporului »Împăratul Traian«. Sâmbătă a plecat din St. Nazaire Franța, spre România, noul vapor al serviciului maritim român »Împăratul Traian« condus de d-l comandor Cesar Boerescu. Încercările făcute cu acest nou vapor au dat rezultatele cele mai bune. Pe vapor se află și d-l colonel Coandă, directorul serviciului maritim român. La sosirea vaporului în Constanța, toate vasele de război și cele comerciale, aflate în port vor ds salutul noului vapor. În același zi va fi permisă vizitarea vaporului de către public. Vaporul este de o eleganță neîntrecută și unul dintre cele mai mari vase comerciale de pe marea Neagră. După cum se știe acest vapor va deservi linia Constanța—Constantinopol—Alexandria și va stabili comunicația cea mai repede, cea mai scurtă și cea mai eficientă între Europa Egipt și Extremul Orient.

Cununie. D-l Iosif Orga și-a serbat cununia religioasă în catedrala din Blaj la 9 Sept. a. c. cu d-ra Valeria Uilăcan, fiica d-lui canonic metropolitan Alexandru Uilăcan.

Concurs. Pentru conferirea a 20 locuri libere la »Masa studenților academici« din Cluj pe semestrul I al anului școlastic 1906/7 publică prin această concurs cu termenul de 20 Septembrie n. 1906.

Petiționarii au să-și înainteze cererile în cari să fie dovedit că sunt înscriși la universitatea din Cluj, că sunt lipsiți de mijloace și că sunt deplin sănătoși, — la direcțiunea institutului »Economul« Cluj (Kolozsvar). Masa se va deschide la 1 Octombrie n. 1906. — Direcțiunea »Economului«.

Clădirea institutului geografic român. Consiliul de miniștri a aprobat licitațiunea pentru construirea clădirei institutului geografic al României. Lucrările vor costa 350.000 lei.

Serată teatrală în Blaj. »Unirea« scrie că d-l Z. Bărsan însoțit de d-șoara Brașoveanu a dat în Blaj o serată teatrală care a reușit foarte bine.

Concertul Valeria Papp în Cohalm. Distinsa noastră cântăreață, domnișoara Valeria Papp ale cărei prestațiuni artistice desăvârșite au fost apreciate cu mari elogii acum de curând în Lipova, va da mâine, Marți în 11 Septembrie un concert în Cohalm. D-șoara Papp va fi însoțită de burserul societății pentru fond de teatru, A. P. Banușiu, care va declama diferite poezii. Așteptăm de la publicul român din Cohalm și împrejurime să sprijinească cu căldură pe artiștii noștri.

Manevrele diviziei de roșiori. Astăzi s'au început manevrele diviziei de roșiori compusă din trei brigade (șase regimente) și pusă sub comanda prințului moștenitor român Ferdinand, inspector general al cavaleriei. Aceste 6 regimente de roșiori s'au concentrat la Giurgeni (județul Ialomița) și au trecut Dunărea între Giurgeni și Vadul nou (țărmlu drept) Aici Dunărea e numai de 500 metri de largă.

Efectivul trupelor, ce umpliau divizia de roșiori e de 10 ofițeri, 3236 subofițeri, caporali și soldați, 3921 cai și 80 cară. După ce a trecut Dunărea, divizia va începe manevrele în Dobrogea, unde va sta până la 20 Septembrie. De aici divizia va merge să ia darte la manevrele mari regale, ce se va ține în Ploiești și Buzău. Până la sosirea prințului Ferdinand divizia e comandată de generalul Remus Boteanu.

Industriașii Brașoveni la Expoziția din București. În ziua de 22 Sept. un grup mai mare de industriași din reionul camerei de comerț din Brașov vor pleca din Brașov la expoziția din București. Cine dorește să se asocieze, să se anunțe până în 14 l. c. oarele 5 p. m. la camera de comerț.

Brevete de invențiuni. D-l inginer Emilian, șeful serviciului brevetelor de invențiuni studiază și verifică toate cererile de mai multe săptămâni și în cursul lunii Septembrie se va începe eliberarea primelor brevete de invențiuni în România.

Grima unor soldați ruși. Din Petersburg se telegrafiază: Niște soldați rezer-

viști în număr ca de 30, călătorind pe calea ferată Nicolae au comis o crimă oribilă. Soldații fiind beți, supărați și insultau pe ceilalți pasageri din tren. Nimeni nu îndrăzne să zică ceva. În sfârșit un preot s'a apucat să facă muștrări soldaților, spunându-le că nu e frumos să comită astfel de fapte. Soldații s'au repezit la preot și l'au bătut în chipul cel mai oribil, apoi au hotărât să-l spânzure. Mai înainte ca pasagerii să poată alerga în ajutorul preotului, execuțiunea era deja săvârșită. Când trenul a intrat în stațiunea Kolpino, preotul murise. Soldații au putut fi supuși abia după o luptă violentă. Ei au fost predați autorităților militare.

Marți la 5½ p. m. capela orașenească va cânta pe promenada de jos.

Din Rusia.

Iată ce se anunță despre ultimele evenimente din Rusia:

Correspondentul ziarului »Vossische Zeitung« anunță din Varșovia cu data de 8 Septembrie:

Din sorginte bine informată se asigură că ministrul de război a primit știrea neliniștitoare cu privire la o apropiată revoltă a garnizoanelor din porturile Mării Negre. Mai întâi se vor răsvrăti garnizoanele din Sebastopol și Odessa.

»Agenția Westnik« din Petersburg spune, că asina generalului Minn a fost condamnată la moarte.

S'a descoperit în închisoarea publică din Tașkent o mare galerie săpată — pentru a putea evada,—de prizonierii politici, sub direcțiunea unor lucrători soldați ai genului închis și ei.

Revoluționarul Krunvy, care a asasinat pe preotul protestant Zimmerman și soția sa, precum și alți doi condamnați pentru omor, au fost împușcați în Riga.

Din Petersburg se anunță cu data de 8 Septembrie: În ultimul consiliu de miniștri Cocowzew, ministrul de finanțe a propus convocarea mai grabnică a Dumei din motive financiare, deoarece prin aceasta se vor urca cursurile valorilor rusești la bursele străine, ceea-ce va ușura contractarea unui nou împrumut. Mai mulți miniștri, între cari și Stolypin, au susținut această propunere, dar se îndoesc, că va va fi posibilă convocarea mai timpurie a Dumei din cauză că nu se vor putea compune așa de repede listele alegătorilor.

Toți foștii deputați, cari sunt preoți își vor perde demnitățile lor preotească. Archimandritul Abantieff a fost destituit și arestat. Mai mulți foști deputați din provincie au fost arestați.

Din Odessa se comunică: Comisarul de poliție Wolodroskow a fost ucis aseară pe stradă cu pumnalul de cătră niște persoane necunoscute.

»Standard« anunță din Petersburg: Teroriștii n'au fost mulțumiți prin noul manifest al țarului. Ei îl privesc drept o provocare iar nu drept un mijloc de liniștire. Guvernul face politică cu două fețe, declarând că va aștepta cu nouă reforme până la convocarea Dumei. În acest interval guvernul va mări puterea poliției, ceea-ce înseamnă introducerea dictaturii. Guvernul se iaudă pe deoparte cu liberalismul, iar pe de alta lasă nepedepsită banda neagră a celor 100. Autoritățile împărtășesc reacționarilor mari cantități de cartușe și munițiuni, silind astfel poporul la revoltă, așa că un resboi civil este inevitabil.

ULTIME ȘTIRI.

București, 10 Septembrie. Steagul societății »Carmen« a fost sfințit de Archiereul Nifon Ploieșteanul asistat de doi diaconi. După serviciul divin d-l Leon Ghica a ținut o scurtă cuvântare—După d-l Ghica a vorbit vicepreședintele societății »Carmen« d-l Gr. Teodosie apoi d-l Dr. Istrati, care a zis: »Neamul nostru și-a pus în tot'd'anna dorurile în cântece duioase, în doine... Dar cântecele și doinele au fost rostirile de suterință ale neamului. Să rugăm pe Dumnezeu

— ca ele să doinească de acum înainte numai bucurie.« — Steagul a fost purtat apoi în incinta arenelor oprindu-se în fața fie-cărui grup coral și alipindu-se de steagul societății respective. Toate corurile au cântat rând pe rând. Ceremonia a fost mișcătoare. A urmat defilarea tuturor grupurilor pe dinaintea steagului »Carmen« — iar pe scenă corul din Lugoș cânta »Deșteaptă-te Române«. Săliștenilor cu deosebire li s'au făcut mari ovațiuni. Cel din urmă a defilat corul Lugoșenilor, în care timp corul lui Kiriac a cântat »Lugoșana«.

București, 10 Sept. La oarele 12½ a avut loc un banchet în ospătăria țărănească, participând toți președinții și delegații societăților corale. S'au ținut toaste insuflete.

București, 10 Sept. Duminică după amiază expoziția are aspectul unui mare oraș din basmele 1001 de nopți. La oarele 3 porni din arene pe Aleea Moldovei cavalcada junilor curcani, bătrâni și tineri și a junilor albi. Ei înaintau sumeți în costumele lor pitorești. După călăreți veneau căruțe țărănești împodobite cu brad. În căruțe ședeau alți juni cu femeile lor. Călăreții trăgeau focuri din pistoale și chiuiau. Publicul îi premia cu urale. Cortegiul făcu ocolul expoziției pe alea Independenței prin fața pavilionului austriac până la arene.

După defilare junii iau loc în mijlocul arenelor și formează un cerc având în mijloc pe părintele Saftu, care ține o scurtă cuvântare aducând elogii d-lui Dr. Istrati. Urmează o horă monstră mult aplaudată. S'a aruncat buzduganul. Nesfârșite ovațiuni i s'au făcut lui Dumitru Mămulă vâtavul curcanilor, care a aruncat și prins buzduganul de șase ori după oaltă.

Au urmat producțiunile corale: Corul din Reșița, Bocșa, Bozovoiciu, Cacova, toate aplaudate. Cel din Beiuș de și numai 30 persoane a produs un efect splendid. Ropotele de aplauze nu mai încetau. A urmat Hilaria din Oradea, corul din Coștei, Oravița rom. Armonia din Tievaniu, al Lugoșenilor toate aplaudate cu frenezie. În sfârșit un ansamblu de 800 coriști »Hai în horă« de Dima, »Imnul regal« de Hübesh și »Pui de lei« de Vidu, cu acomp. muzice militare. Ansamblul condus de Vidu. Festivalul s'a terminat cu »Deșteaptă-te Române« cântat de muzica militară și de tot publicul din arene.

Un accident s'a produs. Dumitru Puiu de la corul din Brașovul vechiu a fost lovit de insolație, căzând jos în nesimțire. I-s'au dat primele ajutoare și apoi a fost transportat la spitalul Colțea.

Cașovia. La desvălirea monumentului honvezilor, ce a avut loc aici, au luat parte atât ofițerii din armata comună, cât și honvezii.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Corsete

— cele mai bune și moderne —
la B. Goldstein, Brașov strada Vămei 21.

Stabiliment de hydrotherapie Wällischof,

stațiune de tren și postă Brunn-Maria-Enzersdorf, 30 min. departe de Viena.

Arangiamet modern

(pe lângă hydrotherapie completă, băi electrice, de aer, sôre, massage, electrisare gimnastică suedă etc.)

Prețuri moderate.

Cu prospecte și informațiuni mai detaliate stă la dispoziție direcțiunea și medicul stabilimentului

Dr. Marius Sturza.

Cursul la bursa din Viena.

Din 6 Septem. n. 1906.

Renta ung. de aur 4%	112.60
Renta de corone ung. 4%	94.65
Impr. cail. fer. ung. in aur 3 1/2%	84.40
Impr. cail. fer. ung. in argint 4%	94.25
Bonuri rurale croate-slavone	96.—
Impr. ung. cu premii	207.75
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin	153.75
Renta de hartie austr. 4 1/10	99.10
Renta de argint austr. 4 1/10	99.15
Renta de aur austr. 4%	117.05
Renta de corone austr. 4%	99.35
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	89.10
Losuri din 1860	157.05

Actii de-ale Banței ung. de credit	1769.—
Actii de-ale Banței austr. de credit	808.—
Actii de-ale Banței austro-ung.	671.50
Napoleonori.	19.08
Marci imperiale germane	117.27
London vista	239.75
Paris vista	95.20
Note italiene	95.20

Cursul pietei Braşov

Din 7 Septem. n. 1906.

Bancnote rom. Cump.	18.94	Vend.	18.98
Argint român	18.80		18.84
Napoleonori.	19.06		19.10

Galbeni	11.20	11.40
Marci germane	117.20	117.30
Lire turcesci	21.50	21.65
Soris. fonc. Albine 5%	101.—	102
Ruble Rusesci	2 63	2,82

ANUNȚ.

Se caută ingineri diplomați, sau cel puțin cu studiile topografice și geodesice terminate, având practică, acte și bune referințe. Se cunoșcă suficient vorbirea în limba ro-

mână. Vor face ridicări topografice și mai ales nivelimente. Inginerii diplomați 300 lei lunar, cei-lalți 210, și toți vor avea locuință în natură și indemnizație de transport.

A se adresa D-lui Inginer **PENESCU-KERTSCH,** 6—10.2514. BUCURESCI, Strada Enei 10.

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei” ise pot face ori și când pe timp mai îndelungat seu lunar.

LIBRARIA EDITOARE H. ZEIDNER BRAȘOV (BRASSÓ).

Fondată 1867.

Cele mai bune cărți pentru școlile populare

Fondată 1867.

cari sunt răspândite în mai multe ediții și cu cari s'au obținut în tot locul cele mai bune rezultate în învățământ sunt următoarele:

- Abcdarul ilustrat** I-a carte a copiilor, de St. C. Alexandru, legat C. —40
- Abcdar nou ilustrat** pentru școlile primare de ambele sexe, de D. Dogariu. Partea I., legată —30 fil., Partea II. legată C. —36 fil.
- Carte de citire ilustrată** pentru școal. primare de G. Zaharia. Part. I., leg. —48 fil. II., leg. —56
- Cartea copiilor ilustrată** de St. C., Alexandru pentru cl. 2 primară, legată C. 1.—, broș. —80
- Carte de citire** pentru anii din urmă ale școlilor populare și de repetițiune, de D. Dogariu și N. Pilția, broșată C. 1.—, leg. 1:30
- Abcdar maghiar** întâia carte pentru deprinderea limbii maghiare în școal. pop., de Fr. Koos și Vasile Goldiș. Ed. V., leg. C. —40
- A doua carte** pentru deprinderea limbii maghiare. de Fr. Koos și V. Goldiș, Ediția II., legată C. —50
- Manual de limba germană** pentru școal. populare, de I. Dorca, legat C. —60
- Aritmetica** de E. F. Lurtz, pentru școal. populare, traduse de un învățător. Partea I., Numeri 1—100, broșat C. —40 Partea II. Numeri dela 1-1000, ediț. 2, br. —70 Partea III. Frațiunile comune și decimale practica italiană, etc., broș. C. 1.— Partea IV. Raporturi, proporțiuni, regulile de 3 simplă și compusă, etc., etc. broșată C. 1:80
- Aritmetica** de D. Dogariu, cu numeri întregi, ediția 2. broșată C. —60
- Aritmetica** pentru anii din urmă ai școlii primare, de I. Dariu, broșată C. —90
- Geografia Ungariei** de Dr. Nic. Pop. și Vasile Goldiș. Elemente din geografia generală pentru școlile pop. Ed. IX. cu harta Ungariei colorată, broș. —60; cu harta neagră, broș. —50
- Istoria Ungariei** și elemente din istoria generală pentru școlile populare, de Dr. Nic. Pop și N. Pilția. Ediția X., cu ilustraț. broș. C. —40
- Istoria Ungariei** în legătură cu istoria universală, pt. școal. pop. de S. Moldovan, broș. —40
- Elemente din constituția patriei** sau drepturile și datorințele cetățenesti pentru școal. pop. de Vasile Goldiș. Ediția II., legată C. —40
- Fizica** pentru școal. populare cu multe ilustrațiuni, D. de Făgărășanu, broș. C. —60
- Elemente de fizică** pentru școlile populare, de I. Dariu. Ediția V., legată —70
- Economia câmpului și grădinaritul** de G. Moian broșată —50 fil., legată —60
- Elemente de muzica vocală** pentru școlile populare, de N. Stoicovici, broșată C. —50
- Colecțiune de cântece** și cântări bisericești pe note, pentru școlile populare de N. Stoicovici, Partea I. broș. C. —50
- Cărți auxiliare p. școlile primare.**
- Conductor** la aplicarea noului Abcdar, ilustrat de D. Dogariu, broșat C. —24
- Dicționar portativ** român-german-maghiar de H. Schlandt, broș. à cor. —20 — Ediția întreagă: român-german-maghiar, german-maghiar-roman, maghiar-german-român, broș. c. —60 b., în pânză legat C. —80
- Micul cântăreț** în biserică sau răspunsurile dela Sfta Liturgie de I. Dariu, ediț. II., broș. —16
- Micul rugătoriu** în școală și acasă de I. Dariu, broșat C. —16
- Cântece de irozi** la Nașterea Domnului împreunate cu câteva cânturi naționale, broșat —20
- Epistolie** a Domnului Isus Christos ce a trimis-o D-zeu din cer, broș. —12 fil., legat —20
- Visul** Născătoarei de D-zeu împreună cu rugăciuni pentru tot creștinul, broș. —12 fil. leg. —20
- Sonorul** sau frumos răsunătoarele plânso-cânturi la Mormântul Domnului de G. Ucenescu. Ediția IV. broș. —24
- Versurile** Nașterii Domnului nostru Isus Christos. Ediția IV., broșată —12
- Păvăniile mult cercatei Griseide**, istorioară morală prea interesantă, de Hințescu, broș. —16
- Căiete de desen,**
- pentru școlile primare și civile.**
- Caiet de desen** pentru școlile populare și civile de A. Lukáts. Caietul I cu 50 de modele. Caietul II. cu 40 de modele. Caietul III. cu 25 de modele, à caietul —20
- Caiet de desen** pt. școal. de fete. Ediț. 2, —30
- Modele** pentru caligrafia română în școlile primare după sistemul profesorului gimn. A. Lukáts, de și I. Dariu —20
- Caiet de exerciții** caligrafice cu diagonale Nr. 1 și 2, —06
- Modele** pentru caligr. maghiară și germ. —24
- Căiete de probă** stau la dispoziție.
- Manuale pentru școlile medii,**
- (gimnaziale, reale și școlile civile de fete).
- Carte de citire**, pentru clasa I și II gimn. și reală, seminare, pedagogice și școal. super. de fete, de Ioan Popa revid. de Dr. Const. Lăcea, ediț. V, legat în pânză C. 2.40
- Gramatica limbii române**, pentru clasa I și II gimn. etc. de N. Bogdan, broș. C. 2.—, legat 2.40
- Curs sistem. de gramatica limbii române** întocmit pentru școal. secundare, după cele mai noue cerințe ale instrucțiunii de N. Pilția revizuit de Nic. Sulică, prof. gimn. Ediția IV. volumul I. (Etimologia) broșat C. 1.80
- Curs de limba maghiară** pentru școal. gimn. etc. prelucrată după Toepler de P. Budiu, prof. gim., broșat C. 1.80, legat în pânză C. 2.20
- Manual de limba maghiară**, pentru cl. I-ă gim. etc. de N. Bogdan, pr. g., broș. 1.—, cart. C. 1.20 pentru clasa II-a, broș. C. 1.—; pentru cl. III-a, broșat C. 1.50; pentru cl. IV-a broșat C. 1.80 cartonat Cor. 2.—
- Gramatica elementară a limbii germane** cu deprinderi de tradus germane și române vrite printre regulile și cu vocabulele de I. Mazim, prelucrată de N. Pilția, broșat C. 2.—
- Sintaxa limbii germane**, întocmită pentru cl. super. ale școl. medii de N. Pilția, broș. C. 1.60
- Gramatica latină** pentru cl. I și II gim., prelucrată după sistemul lui H. Perthes de P. Budiu, Josif și A. Barseanu, broș. —70 fil.
- Carte de citire latină**, pentru cl. I-ă gimn. de P. Budiu, Josif și A. Barseanu, cu vocabular broșat C. 2.—; pentru cl. II-a gimn. cu vocabular, broșat C. 2.40
- Explicări la cărțile de limba latină**, pentru cl. I și II gimn. de P. Budiu, Josif și A. Barseanu, broșat C. 1.20
- Sintaxa limbii latine**, pentru cl. III și IV gim. de V. Goldiș, prof. in pens. broș. C. 2.80
- Gramatica limbii elenice**, de Curtius—Josif, broșat C. 5.—
- Curs complet de limba franceză**, de A. Vlaicu, metoda I. Fetter. Partea I și II, broș. 2.40 partea III, C. 2.40; partea IV, . . . Cor. 2.80
- Grammaire française**, de A. Vlaicu, broș. C. 1.20
- Geografie**, pentru școlile medii, după D. Laky de D. Făgărășianu și A. Barseanu. Tomul II. Europa fără de reg. Mării-Mediter. broș. C. 1.— Tom. III. Asia, Africa, Australia și America, 2.—
- Curs elementar de botanică și zoologie**, pentru clasele inferioare etc. de G. Chelariu, partea II broșat C. 2.—
- Istoria universală**, pentru școlile sec. de V. Goldiș. Volum. I. Evul vechiu, broș. C. 2.—
- Aritmetica**, de F. E. Lurtz. Partea III. fracțiunile comune și decimale, practica italiană, regula de trei simplă și compusă etc. . broș. C. 1.— Partea IV. Raporturi, proporțiuni, calculul societății și câteva alegațiuni. Terminul mediu, interesele compuse, calcularea facturilor, discontului, a hărtilor de stat, a acțiilor. Purta-rea și inducerea contului curent, contabilitatea industrială etc. broș. C. 1.80, legat în pânză 2.20
- Cărți auxiliare și diverse.**
- Dicționar german-român**, pentru școală și conversațiune de Th. Alexi, 5. ediț. broș. C. 3.60 — **român-german**, 2. ediț. prelucrată și completată. S'a aplicat în parte ortografia Academiei Române dela 1904, exclusiv cea mai nouă ortografie germană, broș. C. 4.50 Amândouă părțile legate într'un volum elegant în piele Cor. 10.—
- Caractere morale**, exemple și setințe de Ioan Popa, profesor, broșat C. 2.—
- Încercări în literatură**, de I. A. Lăpădat, br. —50
- Despre metri** în poeziile lirice a lui Horațiu, de I. Lengeru C. —50
- Instrucțiuni populare**, despre datorințele și drepturile de dare, de W. Niemandz, broșat C. 1.20
- Bucătăreasa națională**, carte de bucate cu 1465 de rețete, de J. C. Hințescu, broș. C. 1.60
- Cataloge care vor apărea în curând se trimit franco în tot locul.

Invățători, librari și vânzători primesc rabat. Toate aceste cărți se pot procura dela Librăria H. ZEIDNER, Braşov (Brassó).

Hôtel Central
Braşov, Strada Lungă nr. 1.
Recomandă **45 camere** pentru pasageri din nou mobilate dela **80 cr. în sus.**
Mai departe:
Sala cea mare, pentru Baluri, Concerte, Banche- te, Nunți etc. montată din nou și escelent iluminată.
De asemenea:
Elegantul Salon Restaurant spre Strada, precum și
Pivnița de Vinuri (a-la Eszterházy) atât în pivniță cât și în Restaurant pot servi cu bucatărie bună, Bere de Steinbruch și Vinuri curate de Ardeal. 57—60.2286.

Unde se mănâncă bine și se beu VINURI curate de Mediaș BERE de Pilsen „Urquell” prospătă dela cep în fie-care di? La
Restaurantul Schwarzburg în Braşov, Str. Spitalului nr. 20. De o cercetare numerosă se rogă
C. R. GLIGORE CRISTEA, conducătorul restaurantului.

Cel mai mare magazin de haine gata pentru bărbați și dame
a lui
N. P. Goldmann
Braşov, Tergul Inului (Palatul lui Cell) 31—33 și 28.
Fondată la 1892.

Bate ori și ce concurență în privința prețului asortimentului și gust.
! Confecțiunile mele se lucrăză sub supravegherea mea, modern, ca după măsură, !
! numai din lână curată indigena, și stofe veritabile englezesci. !
Tokio Pardesiuri pentru bărbați, potrivite pe corp din stofă englezescă cadrilată, cu pōla clopot, dela 15 corone în sus.

Costum modern pentru bărbați, cadrilau, noutate, lucrat bine din Cheviot englezesc, ori Kamgarn dela 14 corone în sus.	Pardesiuri negre pentru preoi, din postav Kamgarn seu Cheviot, mare asortiment, d. 22 c. în sus.
Costume moderne pentru copii, cadrilate, noutate, cu gilecă, cu un rând seu două de nasturi rock, zelinta pentru purtat, deschis. dela 9 c. în sus.	PALETOT (Raglan) pentru Dame, fason scurt din stofa bună englezescă, eela 12 cor. în sus.
1000 costume de copii, dela 3—10 ani, din Catifea CORD lucie, seu stropită, din stofă seu Kamgarn, dela 6 corone în sus.	Jachete moderne, pentru Dame, (la spate pe talie ajustate, cu fâsii de postav luciu, d. 12 cor.
Haveloc pentru bărbați, din pēr de Cămilă, dela 12 corone în sus.	Jachete (Raglon) pentru copile, din stofă engleză dela 6 cor. în sus.
Pelerine bărbătesci, pentru turiști, dela 10 c. în sus	Pelerine pentru copile, . . . dela 5 cor. în sus.
	Mantale de Dame pentru praf, din Mohair seu Kamgarn. dela 14 cor. în sus.

Cele mai nouă modele stau la dispoziția Onor. public spre vedere.
Cu totă stima: **N. P. GOLDMANN.**